

ฟอร์มรายงานความก้าวหน้า
(Progress Report)
การปรับปรุงกระบวนการ
โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติ “The Change Agent Network: Driving Process Innovation”
(เครือข่าย Change Agent ขับเคลื่อนนวัตกรรมกระบวนการทำงาน)

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อกระบวนการ : วิเคราะห์และเชื่อมโยงข้อมูลผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี
คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
2. ผู้รับผิดชอบหลัก : นางสาวมาธิวี เมืองศรี นักจัดการงานทั่วไป

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลกระบวนการ

1. โจทย์และความท้าทาย (The Challenge)

การจัดการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับปริญญาตรี ให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรและมาตรฐานการอุดมศึกษา จำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบและกลไกที่หลากหลาย โดยการติดตาม วิเคราะห์ และเชื่อมโยงข้อมูลผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา ได้แก่ Course Learning Outcomes (CLO), Program Learning Outcomes (PLO) และ Year Learning Outcomes (YLO) นับเป็นส่วนหนึ่งที่มีบทบาทในการสะท้อนภาพรวมของคุณภาพการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร และการประกันคุณภาพการศึกษา รวมถึงการใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายของผู้บริหาร

อย่างไรก็ตาม จากการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่าการจัดการข้อมูลนักศึกษา ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญ ยังมีการจัดเก็บในลักษณะแยกส่วนและกระจัดกระจาย ขาดฐานข้อมูลกลางที่มีความครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน รวมทั้งยังไม่สามารถเชื่อมโยงกับข้อมูลผลลัพธ์การเรียนรู้ ส่งผลให้ข้อมูลไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งอาจก่อให้เกิดความซ้ำซ้อน ใช้เวลาและทรัพยากรจำนวนมาก และไม่เอื้อต่อการเข้าถึงข้อมูลเชิงวิเคราะห์อย่างทันท่วงที

ปัญหาดังกล่าวทำให้การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษายังมีข้อจำกัดในการเชื่อมโยงและนำข้อมูลไปใช้สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตร ดังนั้น ทางผู้จัดทำจึงได้ดำเนินการด้านการวิเคราะห์และเชื่อมโยงข้อมูลผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา โดยจัดทำฐานข้อมูลผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี จำนวน 4 ฐานข้อมูล แยกตามสาขาวิชา แต่ใช้โครงสร้างและมาตรฐานเดียวกัน เพื่อใช้เป็นข้อมูลกลางในการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาในภาพรวมของคณะ

2. การวิเคราะห์สาเหตุและจุดวิกฤต (Root Cause Analysis & Visualization)

Supplier (ผู้ส่งมอบ)	Input (ปัจจัยนำเข้า)	Process (กระบวนการ)	Output (ผลผลิต)	Customer (ผู้รับบริการ)
เจ้าหน้าที่งาน บริการ การศึกษา	ข้อมูลทั่วไปของ นักศึกษาระดับปริญญา ตรี ชั้นปีที่ 1-4 (เช่น ชื่อ-นามสกุล, รหัส นักศึกษา, ชั้นปี, ฯลฯ)	1. จัดทำฐานข้อมูล นักศึกษาระดับปริญญา ตรีที่ได้รับจากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง โดยมีการ รวบรวมและตรวจสอบ ครบถ้วน	ฐานข้อมูลนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ที่ผ่านการ ตรวจสอบและ ครบถ้วน	มาทวี่ เมืองศรี
สำนักทะเบียน และประมวลผล	ข้อมูลผลการเรียนของ นักศึกษาระดับปริญญา ตรี ชั้นปีที่ 1-4	ความถูกต้องของข้อมูล เช่น ข้อมูลว่าง, ความ ซ้ำซ้อน, สถานภาพของ นักศึกษา		
เจ้าหน้าที่งาน บริการ การศึกษา	1. ข้อมูล มคอ.7 ในแต่ ละหลักสูตร 2. ผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับต่าง ๆ (CLO, PLO, YLO) 3. ข้อกำหนดและ รายละเอียดกระบวนการ วิชา	2. เชื่อมโยงผลลัพธ์การ เรียนรู้ (CLO, PLO, YLO) กับกระบวนการวิชา ของแต่ละหลักสูตร	ตารางแสดงความ สอดคล้องของ ผลลัพธ์การเรียนรู้ CLO, PLO และ YLO ของแต่ละหลักสูตร	มาทวี่ เมืองศรี
มาทวี่ เมืองศรี	ตารางแสดงความ สอดคล้องของ ผลลัพธ์ การเรียนรู้ CLO, PLO และ YLO ของแต่ละ หลักสูตร	3. จัดทำแผนผัง (Mind map) เพื่อแสดง ความเชื่อมโยงของ ผลลัพธ์การเรียนรู้ในแต่ ละระดับอย่างเป็น ระบบ	ข้อมูลแผนผัง (Mind map) แสดง ความเชื่อมโยงของ ผลลัพธ์การเรียนรู้ใน แต่ละระดับกับ กระบวนการวิชาอย่าง ถูกต้องและครบถ้วน	มาทวี่ เมืองศรี

Supplier (ผู้ส่งมอบ)	Input (ปัจจัยนำเข้า)	Process (กระบวนการ)	Output (ผลผลิต)	Customer (ผู้รับบริการ)
มาธวี เมืองศรี	ข้อมูล 1. ฐานข้อมูล นักศึกษาระดับ ปริญญาตรี 2. ข้อมูลผลลัพธ์การ เรียนรู้	4. เชื่อมโยงฐานข้อมูล นักศึกษา กับข้อมูลผลลัพธ์ การเรียนรู้ โดยเชื่อมโยงข้อมูลผลการ เรียนในแต่ละกระบวนการวิชา เข้ากับสัดส่วนของผลลัพธ์ การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLO) และปรับคะแนนให้ อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน (แปลงเป็นเต็ม 5 คะแนน) ทั้งนี้ กรณีที่ PLO สะท้อน ผลลัพธ์การเรียนรู้หลายชั้น ปี (YLO) ให้รวบรวมผล การคำนวณจากทุกชั้นปีที่ เกี่ยวข้องก่อนการแปลง คะแนน	ข้อมูลผลลัพธ์การเรียนรู้ ที่ผ่านการคำนวณและ แปลงคะแนน	มาธวี เมืองศรี
มาธวี เมืองศรี	ข้อมูลผลลัพธ์การ เรียนรู้ที่ผ่านการ คำนวณและแปลง คะแนน	5. จัดทำร่าง Dashboard แสดงข้อมูลผลลัพธ์การ เรียนรู้ของนักศึกษาใน รูปแบบ Radar Chart เพื่อ แสดงจุดแข็ง-จุดที่ควร พัฒนาอย่างชัดเจน	ร่าง Dashboard ข้อมูล ผลลัพธ์การเรียนรู้ของ นักศึกษาระดับปริญญา ตรี	สำนักวิชา, อาจารย์ ผู้สอน, ผู้บริหาร
มาธวี เมืองศรี	ร่าง Dashboard ข้อมูลผลลัพธ์การ เรียนรู้ของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี	6. นำเสนอ และรับฟัง ข้อเสนอแนะ	ข้อเสนอแนะเพื่อการ ปรับปรุง	มาธวี เมืองศรี
สำนักวิชา, อาจารย์, ผู้บริหาร	ข้อเสนอแนะจากผู้มี ส่วนเกี่ยวข้อง	7. พัฒนา และปรับปรุง นำข้อเสนอแนะที่ได้รับมา ปรับปรุง และพัฒนา ผลลัพธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น	Dashboard ข้อมูล ผลลัพธ์การเรียนรู้ของ นักศึกษาระดับปริญญา ตรี ที่ผ่านการปรับปรุง ตามข้อเสนอแนะ	สำนักวิชา, อาจารย์, ผู้บริหาร

คำอธิบายเพิ่มเติม

จากการวิเคราะห์กระบวนการ พบว่าปัญหาหลักอยู่กระบวนการขั้นที่ 1-2 คือ การจัดทำฐานข้อมูล นักศึกษาและการเชื่อมโยงข้อมูลผลลัพธ์การเรียนรู้เบื้องต้น ขั้นตอนนี้เป็นการรวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่ง ได้แก่ ข้อมูลนักศึกษา ข้อมูลรายวิชา และข้อมูลผลลัพธ์การเรียนรู้ (CLO, PLO, YLO) โดยพบว่าข้อมูลมีการจัดเก็บแยก ส่วน และมีรูปแบบที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ต้องใช้เวลาในการตรวจสอบ และจัดเตรียมข้อมูลก่อนเข้าสู่กระบวนการ ถัดไป

3. เป้าหมายที่มุ่งหวัง (Ambition & Objectives)

วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนากระบวนการในการวิเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษารายบุคคลให้สอดคล้องกับ ความคาดหวังของหลักสูตร และสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารและสำนักวิชา

ตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPIs) มีฐานข้อมูลกลางเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความครบถ้วน ถูกต้อง และพร้อมใช้งาน โดยกำหนดเป้าหมายความครบถ้วนของข้อมูลร้อยละ 75 ภายในปีแรก และร้อยละ 100 ภายในปีที่สอง

4. แนวทางพัฒนากระบวนการด้วยความคิดสร้างสรรค์ (Creative Implementation)

แนวคิดนอกกรอบ (Originality)

แนวคิดหลักของการดำเนินงานนี้ คือ การจัดทำฐานข้อมูลนักศึกษา และข้อมูลผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มี แต่จัดเก็บแยกส่วนตามสาขาวิชา มาจัดและเชื่อมโยงเข้าด้วยกันในรูปแบบฐานข้อมูลกลาง ภายใต้โครงสร้างและ มาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้ทุกระดับ (CLO, PLO และ YLO) ได้อย่างเป็น ระบบ

วิธีการดำเนินการ (Action Plan)

วิธีการดำเนินการ	ระยะเวลา (สัปดาห์)												ผลผลิต	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
1. วิเคราะห์และจัดทำฐานข้อมูลนักศึกษาในระดับปริญญาตรี														ฐานข้อมูลนักศึกษาที่ผ่านการตรวจสอบ
2. เชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้ทุกระดับกับกระบวนวิชาของแต่ละหลักสูตร														ตารางความสอดคล้องผลลัพธ์การเรียนรู้ทุกระดับ (CLO, PLO, YLO)
3. จัดทำแผนผังความเชื่อมโยง (Mind map)														แผนผังความเชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้
4. เชื่อมโยงข้อมูลและคำนวณผลการประเมิน														ข้อมูลผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ผ่านการคำนวณและแปลงคะแนน
5. จัดทำร่าง Dashboard แสดงผล														ร่าง Dashboard ผลลัพธ์การเรียนรู้
6. นำเสนอและรับข้อเสนอแนะ														ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
7. ปรับปรุงและสรุปผล														ฐานข้อมูลและ Dashboard ฉบับสมบูรณ์

หมายเหตุ: การดำเนินงานในระยะเวลา 12 สัปดาห์ เป็นการจัดทำโครงสร้างและฐานข้อมูลหลัก โดยกำหนดเป้าหมายความครบถ้วนของข้อมูลไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ในระยะเริ่มต้น และมีการปรับปรุงเพิ่มเติมเพื่อให้ครบถ้วนร้อยละ 100 ในระยะต่อไป

5. ผลลัพธ์และมูลค่าที่เกิดขึ้น (Impact & Value)

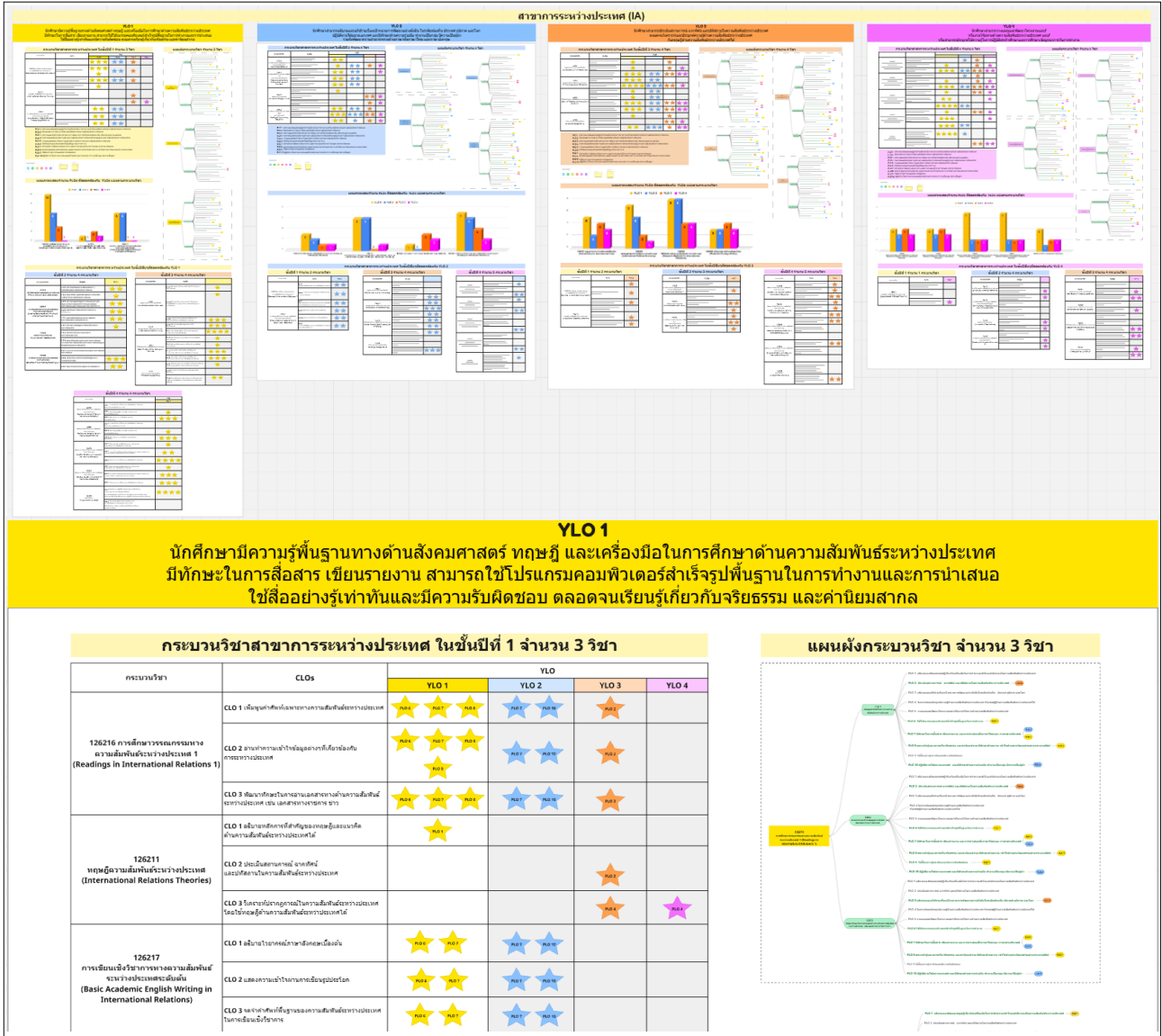
- ผลลัพธ์เชิงปริมาณ (Quantitative)

- ก่อนดำเนินโครงการ การจัดเก็บข้อมูลนักศึกษาและผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นลักษณะแยกส่วน ไม่มีฐานข้อมูลกลางที่เป็นระบบและเชื่อมโยงกัน
- หลังดำเนินโครงการ มีการจัดทำฐานข้อมูลและเชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 4 ฐานข้อมูล แยกตามสาขาวิชา ภายใต้รูปแบบและมาตรฐานเดียวกัน

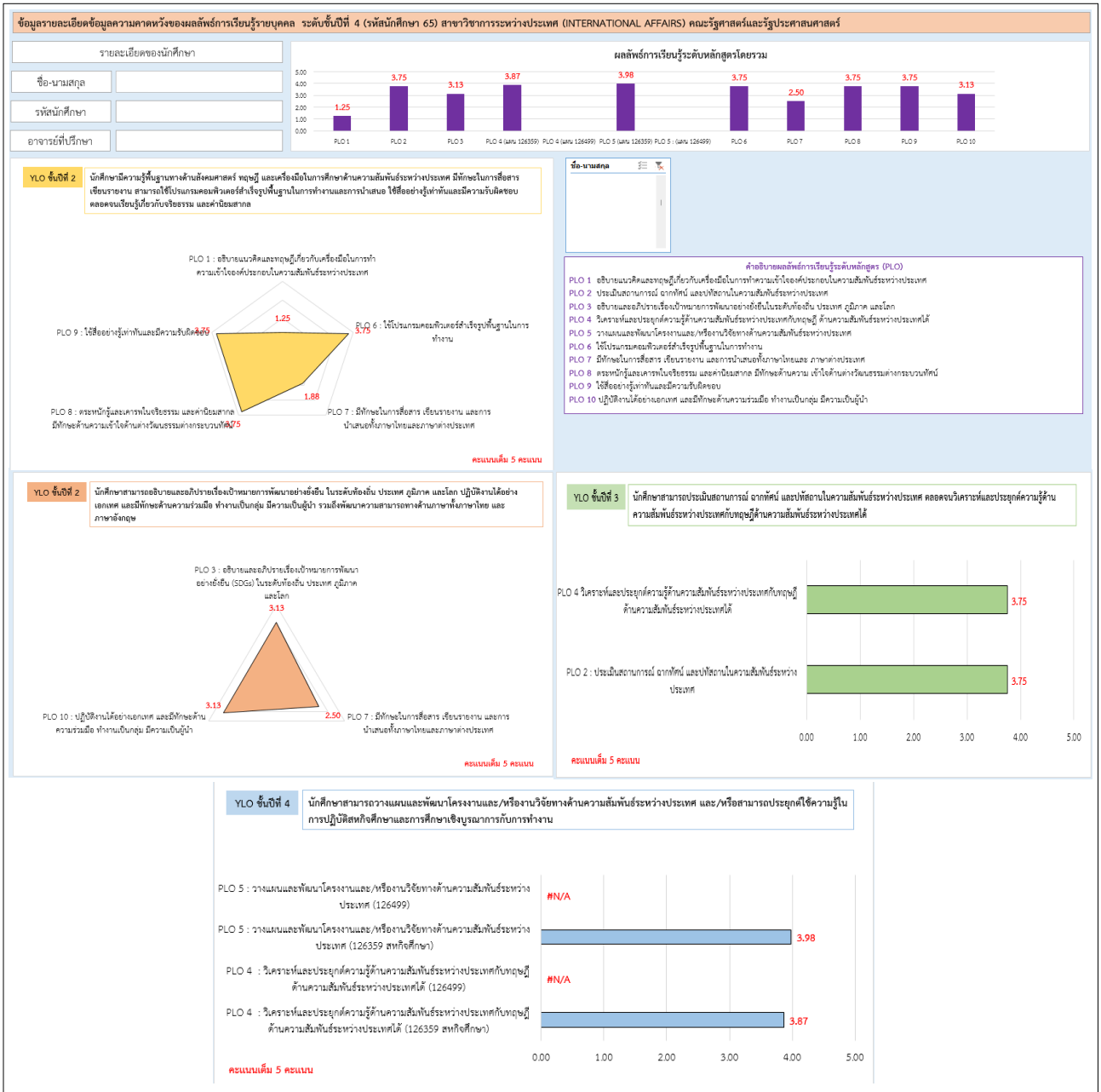
- ผลลัพธ์เชิงคุณภาพ (Qualitative)

- ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงข้อมูลนักศึกษาและข้อมูลผลลัพธ์การเรียนรู้ได้สะดวกมากขึ้น เนื่องจากข้อมูลถูกจัดเก็บในรูปแบบเดียวกันและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ
- สามารถใช้ข้อมูลประกอบการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาได้ง่ายขึ้น และมองเห็นภาพรวมของผลลัพธ์การเรียนรู้ในระดับคณะได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

- หลักฐานสนับสนุน

รูปภาพ 1 : แสดงตัวอย่างแผนผังความเชื่อมโยงของผลลัพธ์การเรียนรู้ สาขาวิชาการระหว่างประเทศ

รูปภาพ 2 : แสดงตัวอย่างร่าง Dashboard ผลลัพธ์การเรียนรู้

6. การต่อยอดและขยายผล (Scalability & Sustainability)

การนำไปใช้ต่อ (Scalability)

กระบวนการวิเคราะห์และเชื่อมโยงข้อมูลผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาที่จัดทำขึ้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับหลักสูตรและหน่วยงานอื่นภายในคณะได้ โดยใช้โครงสร้างข้อมูลและแนวทางการเชื่อมโยงเดียวกันในอนาคตอาจสามารถขยายการเข้าถึงข้อมูลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในหลายระดับ ได้แก่ ระดับผู้บริหาร ระดับคณะ และระดับสาขาวิชา เพื่อสนับสนุนการติดตามและประเมินผลในภาพรวมได้อย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น

แนวทางการรักษามาตรฐานและความยั่งยืน (Sustainability)

การจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน รวมถึงนำผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะจากการใช้งานจริงมาทบทวนและปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตรและเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาในระยะยาว

7. สรุปจุดเด่นนวัตกรรม (Innovation Signature)

“ฐานข้อมูลผลลัพธ์การเรียนรู้ สนับสนุนการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา”